

TBMM

(S. Sayısı: 404)

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Üyelerinin Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/495)

Not: Tasarı, Başkanlıkça tali olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler; esas olarak da Dışişleri Komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1497/108

04/01/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 14/12/2007 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Üyelerinin Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Büyükelçiliklerde ve Başkonsolosluklarda çalışan diplomat ve idari-teknik personel ile aile bireyleri (eş-çocuk) bulundukları ülkede sırasıyla 1961 ve 1963 tarihli Diplomatik ve Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmelerinde (DİVS ve KİVS) öngörülen ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanmaktadırlar. Viyana Sözleşmeleri diplomat ve idari-teknik personel eş ve çocuklarının evsahibi ülkede kazanç getirici işte çalışmaları halinde, sahip olmaları gereken ayrıcalık ve bağışıklıklardan feragat etmelerini öngörmekte, ayrıca bu sistemde çalışma izni, süresi ve alanı evsahibi ülkenin takdirinde bulunmaktadır.

Günümüzde meslek sahibi eşlerin sayısında belirgin bir artış gözlenmektedir. Küreselleşen, iletişim çağının olanaklarından yararlanan dünyada diplomasi alanında son yıllarda meydana gelen bir diğer gelişme ise, özellikle meslek sahibi diplomat eşlerinin sosyal görevlerinin yanı sıra, mesleklerini de icra etme isteğinde olmalarıdır. Diplomatik misyonlarda görevli kadın ve erkek memurların eş ve bakımıyla yükümlü olunan belirli yaşlardaki çocuklarının evsahibi ülkede çalışmalarının sınırlandırılması günümüzün gerçekleri ile bağdaşmamaktadır.

Bu amaçla birçok ülke ikili düzenlemeler yapma yoluna gitmektedir. Bu uygulama özellikle Batılı ülkelerde ve Avrupa Birliği üyesi ülkelerde çok yaygındır. Avrupa Konseyi 1987 yılında bir örnek anlaşma metni benimsemiş ve ülkelerin sorunu örnek anlaşma çerçevesinde yapacakları ikili düzenlemeler yoluyla çözümlemelerini mümkün kılmıştır.

İkili düzenlemeler genellikle Nota teatisi veya Protokoller imzalanması şeklinde gerçekleştirilmektedir. İkili düzenlemelerin tercih edilmesinin nedeni kazanç getirici bir işte çalışma isteğinin evsahibi ülkenin takdirinden çıkartılması ve “karşılıklılık” çerçevesinde bir düzenlemeye bağlanmasıdır. Diğer bir nedeni ise, çalışma talebi uygun bulunan aile bireylerinin DİVS ve KİVS ile esasen hak ettiği temel ayrıcalık ve bağışıklıklarının devam ettirilmesi, sınırlandırmanın sadece çalışılan iş ile bağlantılı olarak getirilmesidir.

Değişen dünya koşulları, günün ihtiyaçları ve Bakanlığımızın giderek liberalleşen yaklaşımı çerçevesinde, ülkemiz diplomatlarının eşlerine ve çocuklarına Misyon şefinin takdiri göz önünde bulundurulmak suretiyle 12 Şubat 1998 tarihinden itibaren yurtdışında çalışmaları imkanı sağlanmış bulunmaktadır. İkili düzenlemelere gidilmesi uygulaması böylesi bir liberal yaklaşımı ileriye götürecek olup, söz konusu düzenlemeler Bakanlığımızın uygun gördüğü ülkelerle yapılacaktır. Bu kapsamda ABD, İngiltere, Hollanda, İtalya, Slovak Cumhuriyeti, Ukrayna, Polonya, Arjantin ve Portekiz ile anlaşmalar yapılmış bulunmaktadır.

Bakanlığımızın yukarıda değinilen, eşlerin çalışmasına ilişkin uygulamasının liberalleşmesi, değişen dünya koşulları ve esasen ilgili kuruluşlarımızın zamanında alınmış görüşleri çerçevesinde ikili bir düzenleme yapılması yönünde Slovenya Büyükelçiliğine öneride bulunulmuş ve Anlaşma yapılmıştır.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

3 Haziran 2009

Esas No.: 1/495

Karar No.: 161

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 4/1/2008 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 16/1/2008 tarihinde tali komisyon olarak Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonuna esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Üyelerinin Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” Komisyonumuzun 21/5/2009 tarihli 28 inci toplantısında Dışışleri Bakanlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde Anlaşma ile;

- Tarafların karşılıklı olarak diplomatik misyon ve konsolosluklarda çalışmak üzere resmi olarak görevlendirilen personelin yakınlarına kazanç getirici bir işte çalışmalarına izin vermeleri,

- Çalışma izinlerinin münhasıran eğitim, akademik araştırma, turizm sektörü ve iki tarafın diplomatik nota teatisiyle üzerinde anlaşmaya varacağı alanlarda verilebilmesi,

- Çalışma izinlerinin en çok ikişer yıl için verilebilmesi ve izin diplomatik misyon veya konsolosluk çalışanının görev süresinin bitiminde sona ermesi,

- Anlaşma kapsamında çalışma izni alınan personel yakınlarının Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi veya Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi uyarınca sahip olduğu bağışıklıkların, gönderen devlet tarafından, personel yakınlarının kazanç getirici bir işte çalışmasından kaynaklı kabul eden devletin medeni ve idare hukuku alanına giren bütün konularda geri alınması,

- Anlaşmanın yürürlüğe giriş tarihi ve geçerlilik süresi,

konularında düzenlemeler öngörülmüştür.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Anlaşmanın, Türkiye ve Slovenya’nın birbirlerinin uhdelerinde bulunan diplomatik temsilcilerinin yakınlarının kazanç getirici bir işte çalışmasına olanak sağlayan ve yakınların Diplomatik ve Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmelerinde sahip olduğu ayrıcalıkların, çalıştıkları işlerden doğan uyumsuzluklar bakımından feragat yükümlülüğü doğuran düzenleyici bir anlaşma olduğu,

- Anlaşmanın standart bir anlaşma olduğu ve daha önce Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Hollanda, İtalya, Ukrayna, Polonya, Arjantin ve Portekiz ile imzalandığı,

ifade edilmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci, 2 nci, 3 üncü maddeleri ile tümü aynen ve oybirliğiyle kabul edilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi

(S. Sayısı: 404)

Komisyon üyelerinden Tekirdağ Milletvekili Necip Taylan ve Manisa Milletvekili Mehmet Çerçi'nin Komisyon raporu üzerine özel sözcüler olarak atanması Komisyon tarafından kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili	Sözcü	Üye
<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Suat Kınıklıoğlu</i>	<i>Zeynep Dağı</i>
Karabük	Çankırı	Ankara
Üye	Üye	Üye
<i>Onur Öymen</i>	<i>Fevzi Şanverdi</i>	<i>İlhan Kesici</i>
Bursa	Hatay	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Sebahat Tuncel</i>	<i>Mehmet Şahin</i>	<i>Mehmet Çerçi</i>
İstanbul	Malatya	Manisa
		(Bu Raporun Özel Sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Gönül Bekin Şahkulubey</i>	<i>Abdullah Veli Seyda</i>	<i>Necip Taylan</i>
Mardin	Şırnak	Tekirdağ
		(Bu Raporun Özel Sözcüsü)

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SLOVENYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA DİPLOMATİK MİSYON VE KONSOLOSLUK ÜYELERİNİN YAKINLARININ KAZANÇ GETİRİCİ BİR İŞTE ÇALIŞMALARINA OLANAK SAĞLAYAN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 21 Kasım 2007 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Üyelerinin Yakınlarının Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

C. Çiçek

Devlet Bakanı

M. Aydın

Devlet Bakanı

N. Çubukçu

Adalet Bakanı

M. A. Şahin

Dışişleri Bakanı

A. Babacan

Bayındırlık ve İskân Bakanı

F. N. Özak

Tarım ve Köyişleri Bakanı

M. M. Eker

En. ve Tab. Kay. Bakanı V.

B. Yıldırım

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

H. Yazıcı

Devlet Bakanı

M. Başesgioğlu

Devlet Bakanı

M. Şimşek

Millî Savunma Bakanı V.

K. Unakıtan

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

F. Çelik

Kültür ve Turizm Bakanı

E. Günay

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN

KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE SLOVENYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA DİPLOMATİK MİSYON VE KONSOLOSLUK ÜYELERİNİN YAKINLARININ KAZANÇ GETİRİCİ BİR İŞTE ÇALIŞMALARINA OLANAK SAĞLAYAN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Slovenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında
Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Üyelerinin Yakınlarının Kazanç Getirici Bir
İşte Çalışmalarına Olanak Sağlayan Anlaşma**

Madde 1

İki hükümet (bundan sonra “Taraflar” olarak adlandırılacaktır), gönderen devlet tarafından kabul eden devlette diplomatik misyonlarda ve konsolosluklarda çalışmak üzere resmi olarak görevlendirilen personelin yakınlarının, karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, kazanç getirici işlerde çalışmalarına izin verileceğini kabul eder.

Madde 2

1. “Diplomatik misyon ya da konsolosluk mensubu”,
 - Kabul eden devletin vatandaşı olmayan, gönderen devlet tarafından kabul eden devlette diplomatik misyon, konsolosluk ya da uluslararası kuruluş temsilciliklerinde resmi olarak görevlendirilenleri ifade eder.
2. “Yakınları” kavramı,
 - Eşler,
 - Evli olmayan, 21 yaşın altındaki çocuklar,
 - Evli olmayan, 25 yaşın altında ve orta eğitim sonrası eğitim kuruluşlarına tam gün devam eden çocuklar,
 - Evli olmayan, fiziksel ve zihinsel engelli çocuklarıifade eder.

Madde 3

1. Çalışma izni münhasıran eğitim, akademik araştırma, turizm sektörü ve iki tarafın diplomatik nota teatisi yoluyla münferiden üzerinde anlaşmaya varacağı diğer iş alanları için verilebilir. Kabul eden devlette yasa dışı çalışmış veya aynı ülkedeki sosyal güvenlik ve vergi mevzuatını ihlal eden şahıslara izin verilmesinden imtina edilebilir.
2. Kabul eden devlet, güvenlik gerekçeleriyle, yalnız kendi vatandaşlarının çalışabileceği iş alanlarında çalışma izni vermekten imtina edebilir.
3. Çalışma izni iki (2) yılı aşmayacak bir süre için verilecek ve bunu izleyen dönemlerde eşit sürelerle yenilenebilecektir.
4. Kazanç getirici bir işte çalışma izni, çalışanın kabul eden devlette görev süresinin sonunda sona erecektir.

Madde 4

1. Bir yakının kabul eden devlette kazanç getirici bir işte çalışmaya başlamadan önce gönderen devletin diplomatik misyonu, kabul eden devletin Dışişleri Bakanlığı Protokol Birimine resmi talepte bulunmalıdır.

2. Şahsın bu anlaşma kapsamında tanımlanan kategoride bulunduğu teyit edilmesi ve gerekli ulusal işlemlerin yerine getirilmesinin ardından, Protokol Birimi, gerekli durumlarda çalışma izni dahil, kabul eden devletin mevzuatına uygun olarak yasal yükümlülüklerini yerine getirdiği takdirde, söz konusu şahsın kazanç getirici bir işte çalışmasına izin verildiğini gönderen devletin diplomatik misyonuna en kısa sürede ve resmi olarak bildirir.

Madde 5

1. Bu anlaşma çerçevesinde kazanç getirici işte çalışma izni kazanan ve Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi veya Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi uyarınca kabul eden devletin medeni ve idari yargıdan bağışık olan yakınların bu bağışıklıkları, kazanç getirici bir iş ile ilgili olarak meydana gelen kabul eden devletin medeni ve idare hukuku alanına giren bütün konularda gönderen devlet tarafından geri alınamaz şekilde kaldırılır.

2. Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi veya Konsolosluk İlişkileri Hakkında Viyana Sözleşmesi uyarınca kabul eden devletin cezai yargısından bağışık olan yakının kazanç getiren bir iş ile ilgili olarak cezai bir suçlanma durumunda, kabul eden devletin yazılı talebi üzerine gönderen devlet, bağışıklığın kaldırılması hususunu ciddi olarak değerlendirecektir.

Madde 6

Diplomatik İlişkiler Hakkında Viyana Sözleşmesi veya geçerli başka bir uluslararası düzenleme uyarınca, yakınlar, kabul eden devlette kazanç getirici işlerle ilgili tüm konularda, kabul eden devletin mali ve sosyal güvenlik rejimlerine tabi olacaklardır.

Madde 7

Bu anlaşma Tarafların ulusal onaylama işlemlerini tamamladıklarına dair diplomatik kanaldan yazıyla son bildirimin yapıldığı tarihte yürürlüğe girecektir.

Madde 8

Bu anlaşma süresiz olarak akdedilmiştir. Taraflardan herhangi biri diğer tarafa altı ay önceden yazılı bildirimde bulunma suretiyle anlaşmayı sona erdirebilir.

21.11.2007 tarihinde Ankara’da her biri Türkçe, Slovence ve İngilizce dilinde ve her birinin lafzı aynı derecede bağlayıcı olan iki asli nüsha olarak hazırlanmıştır. Anlaşmanın yorumlanmasında bir fikir ayrılığı olması durumunda İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

HÜKÜMETİ ADINA

Ali BABACAN

DIŞİŞLERİ BAKANI

SLOVENYA CUMHURİYETİ

HÜKÜMETİ ADINA

Dimitrij RUPEL

DIŞİŞLERİ BAKANI

